

From: Kalle Starck <kalle.starck@rokotepiste.fi>
Sent: torstai 16. huhtikuuta 2026 10.38
To: OM Lausuntopalvelu
Cc: Pennanen Aino (STM); Turunen Merja (STM); Kuoksa Mirka-Tuulia (STM)
Subject: Suomen Rokotepiste Oy lausunto VN/25987/2023

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei, lausuntopalvelu katkaisi viestini lähetysvaiheessa kesken, joten toimitan teille henkilökohtaisesti myös Suomen Rokotepiste Oy lausunnon asiasta VN/25987/2023

Suomen Rokotepiste Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lausuntomme kohdistuu erityisesti 5 luvun ehdotettuihin muutoksiin rokotuksista sekä tämän vaikutuksesta yksityiseen terveydenhuoltoon ja apteekkien rokotustoimintaan. Lisäksi lausunnossa otetaan kantaan ehdotettuihin muutoksiin vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmasta. Asioiden käsittely lausunnossamme keskittyy ylätasoon tavoitteisiin esimerkiksi terveydenhuoltojärjestelmämme monikanavaisen rahoituksen purkamisen edistämiseksi, eikä keskity lainkaan teknisiin muutoksiin, joita ehdotetaan.

Muutosehdotus yksityisten terveystalustoimijoiden kuten työterveydenhuollon toimijoiden osallistaminen tarpeen tullen hyvinvointialueiden järjestämiin rokotuksiin on kannatettava. Tätä samaa kantavaa ajatusta suosittelemme hyödyntämään myös YTHS:n velvollisuuksia miettiessä rokotustoiminnan suhteen. Yhteistyön näkökulmaa ei tule rajoittaa pelkästään kriisitilanteissa tapahtuvaan yhteistyöhön, vaan katsoa koko terveydenhuoltojärjestelmämme näkökulmasta kustannusvaikuttavimpia tapoja ohjata rahoitusta rokotuskattavuuden nostamiseksi sekä kansallisen rokotusohjelman velvoitteista suoriutumisen turvaamiseksi hyvinvointialueiden johdon alaisuudessa.

Hyvä esimerkki mahdollisuudesta tehostaa kustannusvaikuttavuutta yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa kohdistuu influenssarokotuksiin. Influenssarokotusten järjestäminen vuosittain riskiryhmiin kuuluville mudostaa pistekuormituksen terveydenhuoltojärjestelmällemme, kun suuri määrä ihmisiä pitää rokottaa tyypillisesti verrattain lyhessä ajassa ennen influenssakauden (tyypillisesti syksyllä tai loppuvuodesta) alkamista. Jos hyvinvointialue käyttää esimerkiksi tämän kuorman selvittämiseen vuokratyövoimaa, olisi edullisempaa hyödyntää jo olemassa olevaa infrastruktuuria rokotusinfrastruktuuriamme, kuten kattavaa apteekkiverkostoamme, auttamaan pistekuormituksen alla halutun rokotuskattavuuden saavuttamisessa. Apteekkien osallistaminen rokotuksiin myös osoitetusti (kansainvälisissä tutkimuksissa) nostaa rokotuskattavuutta. Tilanne on analoginen myös esimerkiksi pandemiatilanteisiin varautuessa, jotka muodostavat tilanteessaan kohtuuttoman pistekuormituksen esimerkiksi mahdollisen rokotustyövoiman tarpeen näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus rokotuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 6 § muuttamisesta mahdollisti farmaseuttien ja proviisorien hyödyntämisen rokottajina, ja tämä luo erinomaiset edellytykset apteekkijärjestelmämme hyödyntämiselle sekä kausittaisessa pistekuormituksessa ja pandemiatilanteissa. Lausunnon esitöissä on haluttu mahdollistaa terveydenhuollon ammattihenkilöstön mahdollisimman tehokas käyttö esimerkiksi juuri Covid-19-pandemiaa vastaavissa tilanteissa.

Kustannusvaikuttavuuden näkökulmasta hyöty apteekkien osallistamisesta rokotustoimintaa syntyy sekä pienemmän vaihtoehtokustannuksen vuoksi että tehokkaamman resurssien käytön seurauksena. Rahoitusjärjestelmän monikanavaisuus luo tälle kokonaisuudelle haasteen. Hyvinvointialue järjestää rokotustoimintansa enenevässä määrin keskitetysti, jolloin haja-asutusalueilta eri rahoituskanavaa pitkin matkakulut esimerkiksi Kelataksilla maksaa Kansaneläkelaitos. Tällöin, kun kustannukset on eri budjeteissa, voi syntyä nimellinen säästö hyvinvointialueelle keskittää toimintaa, vaikka valtiontalouden näkökulmasta kokonaiskustannus paisuisi. Vastaavasti, mikäli hyvinvointialue budjetoit joka vuosi esimerkiksi vuokratyövoiman käyttöön varatun summan, joka on pois toisesta kustannuspaikasta, jota voitaisiin hyödyntää esimerkiksi pilottiprojektissa, jossa apteekkeissa järjestetään toiminta palvelusetelillä, on epäohdonmukaista sanoa, että budjetti paisuu, mikäli syy on kustannuspaikka "kikkailuun" liittyvä tekninen seikka.

Edellämainitun monikanavaisuuden osalta on onnistuttu erinomaisesti ajatuksessa, että YTHS voi ostaa rokotteet jatkossa kansallisista kilpailutuksista. Tätä tukee myös kilpailutustoiminnan vastuiden siirtäminen takaisin THL:lle nyt, kun FVR on erillisenä Oy:nään ja näin ei synny potentiaalisesti epähygienisiä tilanteita kilpailutuksista päättävien osapuolten välille, kuten liitetiedoissa erinomaisesti todetaankin. Tämä on kannatettavaa.

Kansallisten hankintojen näkökulmasta on syytä tarkastella, voisiko yksityisen terveydenhuollon toimijat hankkia vastaavien kilpailutusten kautta rokotuksia, jos kuluttaja-asikas haluaa esimerkiksi ostaa palvelun kätevämmästä sijainnista lähellä kotia, kuten apteekista, tai muun yksityisen terveystalouden yhteydessä. Näin kuluttajahintoja esimerkiksi aikuisten puuttuvien MPR-rokotteiden tai DT /DTaP rokotteiden rokotesuojan ylläpidosta voitaisiin tuottaa yksityisellä sektorilla kustannusvaikuttavammin. Vastaavaa toimintaa mallia varten voisi myös käyttää palveluseteliä.

Huoltovarmuuden näkökulmasta apteekkien roolia lääkehuollon ja -varmuuden onnistumisen osalta ei voi korostaa liikaa. Esimerkiksi mahdollisessa pandemiatilanteessa on syytä huolehtia, että rokotteiden sujuvasta kuljetuksesta ja säilytyksestä suuressa mittakaavassa rokotuksia tarjoaviin apteekkeihin, joita on Suomessa jo pian 200 (reilusta 800 apteekista yhteensä, joista reilu 600 pääapteekkia ja loput sivuapteekkia). Tässä myös aktiivisten apteekkarien rooli on keskeinen.

Ystävällisesti,
Kalle Starck
Suomen Rokotepiste Oy
Toimitusjohtaja
puh.: 044 243 5563

rokotopiste.